

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja taristuminister
määrus
terviktekst
08.07.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 05.07.2023, 318

Allsüsteemi ja koostalitluse komponendi tehniliste kirjelduste kohaldamise kord, kasutusele võtmise tingimused, nende nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise kord ning oluliste nõuete loetelu¹

Vastu võetud 27.11.2020 nr 80
[RT I, 03.12.2020, 3](#)
jõustumine 06.12.2020

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine
22.06.2023

Avaldamine
[RT I, 05.07.2023, 7](#)

Jõustumine
08.07.2023

Määrus kehtestatakse [raudteeseaduse](#) § 112 lõike 5 ja § 113 lõike 8 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Üldsätted

(1) Määruses sätestatakse allsüsteemi ja koostalitluse komponendi tehniliste kirjelduste kohaldamise kord, kasutusele võtmise täpsemad tingimused, nende nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise kord ning oluliste nõuete loetelu.

(2) Määruses reguleerimata vastavushindamise nõuete osas kohaldatakse toote nõuetele vastavuse seadust ja selle alusel kehtestatud õigusakte.

(3) Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) edasijõudnud arengujärgus projekt on projekt, mille kavandamine või elluviimine on sellises arengujärgus, et tehnilise kirjelduse muutmine võib ohustada selle projekti kavandatud elujõulisust;
- 2) erijuhtum on raudteesüsteemi osa, mille suhtes tuleb geograafiliste, topograafiliste, linnakeskkonnast tulenevate või olemasoleva raudteesüsteemi ühilduvust mõjutavate piirangute tõttu kohaldada ajutisi või alalisi koostalitluse tehniliste kirjelduste erisätteid;
- 3) hooldusega seotud asendamine on ennetava või plaanivälise hoolduse käigus osade asendamine samaväärse funktsiooni ja omadustega osadega;
- 4) kasutusele võtmine on kõik toimingud allsüsteem kasutusolukorda viimiseks, et süsteem toimiks normaalsel ja ettenähtaval halvenenud tingimustel, kaasa arvatud kulumise korral, ja mis jääb tehnilises toimikus ja hooldusraamatus kindlaksmääratud kasutusala ja -tingimuste piiridesse;
- 5) olemasolev raudteesüsteem on raudteeinfrastruktuur, mis koosneb olemasoleva raudteevõrgustiku liinidest ja püsiseadmetest, koos sellel liikuva igat liiki veeremiüksustega sõltumata nende päritolust;
- 6) puudega või piiratud liikumisvõimega isik on isik, kellel on püsiv või ajutine füüsiline, vaimne, intellektuaalne või meeleline vaegus, mis võib koostoimes erinevate takistustega raskendada sellel isikul täielikult ja tõhusalt teiste reisijatega võrdsetel alustel transpordivahendeid kasutada, või isik, kelle liikumisvõime on vanuse tõttu transpordi kasutamisel piiratud;
- 7) põhiparameeter on mis tahes regulatiivne, tehniline või kasutustingimus, mis on koostalitluse puhul kriitilise tähtsusega ja mida on asjakohases koostalitluse tehnilises kirjelduses kirjeldatud;
- 8) püsiseadmed on raudteeinfrastruktuuri, energiavarustuse ning raudteeäärse kontrolli ja signaalimise allsüsteemid;
- 9) taotleja on allsüsteemi tellija, tootja või tema volitatud esindaja;

10) tüüp on veeremiüksuse tüüp, millega määratakse veeremiüksuse konstruktsiooni põhiomadused vastavalt asjakohases vastavustõendamise moodulis kirjeldatud tüübi- või projekti hindamistõendiga;

11) vastavushindamine on menetlus, mis tõendab, et täidetakse allsüsteemiga seotud asjakohaseid Euroopa Liidu õiguse nõudeid ja asjakohaseid riigisiseseid eeskirju, mille järel võib allsüsteemi kasutuselevõtmiseks loa anda;

12) vastuvõetavad viisid riigisiseste eeskirjade täitmiseks on Euroopa Liidu liikmesriikide (edaspidi *liikmesriik*) väljaantud mittesiduvad arvamused, milles kirjeldatakse võimalusi riigisiseste eeskirjade täitmise tagamiseks;

13) üleeuroopaline tehniline nõue on tehniline nõue, milleks võib olla ühine tehniline kirjeldus, nagu on kindlaks määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243–374) VIII lisas, Euroopa tehniline tunnustus, nagu on kindlaks määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL artiklis 60, või Euroopa standard, nagu on kindlaks määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12–33) artikli 2 lõike 1 punktis b.

§ 2. Olulised nõuded

Olulised nõuded on määruse lisas kehtestatud nõuded, millele raudteesüsteemi osaks olevad allsüsteemid ja nende koostalitluse komponendid koos liidestega peavad vastama.

§ 3. Koostalitluse tehniline kirjeldus

(1) Koostalitluse tehnilise kirjelduse nõuded on suunatud avalikule raudteeinfrastruktuurile ja sellel sõitvale raudteeveeremile juhul, kui koostalitluse tehnilises kirjelduses ei ole kehtestatud teisiti.

(2) Koostalitluse tehnilise kirjelduse koostamise käigus selgitab Euroopa Liidu Raudteeamet (edaspidi *Raudteeamet*) välja koostalitluse tehnilise kirjelduse põhiparameetrid ning koostab nende põhjal koostalitluse tehnilise kirjelduse kavandi. Koostalitluse tehnilise kirjelduse kehtestab Euroopa Komisjon rakendusaktiga.

(3) Taotleja võib koostalitluse tehnilise kirjelduse jätta kohaldamata:

1) kavandatava või olemasoleva allsüsteemi või selle osa uuendamise, ümberehitamise või muu taolise asjaolu korral, kui see on vastava koostalitluse tehnilise kirjelduse jõustumise hetkeks edasijõudnud arengujärgus projekt või hõlmatud kehtiva lepinguga;

2) kui pärast õnnetuse või loodusõnnetuse toimumist raudteeinfrastruktuuri kiire taastamise huvides ei ole majanduslikel või tehnilistel põhjustel võimalik täielikult või osaliselt koostalitluse tehnilisi kirjeldusi kohaldada, kuid sel juhul piiratakse koostalitluse tehniliste kirjelduste kohaldamata jätmist kindla ajavahemikuga enne raudteevõrgustiku taastamist;

3) olemasoleva allsüsteemi või selle osa uuendamise, laiendamise või ümberehitamise korral, kui asjakohase koostalitluse tehnilises kirjelduses kohaldamine ohustab projekti majanduslikku elujõulisust või raudteesüsteemi ühilduvust Eestis seoses laadimisgabariidi, rööpmelaiuse, rööbasteede vahelise kauguse või elektripingega;

4) kolmandast riigist saabuva või sinna suunduva veeremiüksuse korral, kui rööpmelaius erineb Euroopa Liidu peamisest rööpmelaiusest.

(4) Lõike 3 punktides 1 ja 2 nimetatud juhul esitab Kliimaministeerium Euroopa Komisjonile otsuse jätta kohaldamata üks või mitu koostalitluse tehnilist kirjeldust või nende osa.

[RT I, 05.07.2023, 7- jõust. 08.07.2023]

(5) Lõike 3 punktides 1, 3 ja 4 nimetatud juhul peab Kliimaministeerium esitama Euroopa Komisjonile vastavalt komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2020/424, milles käsitletakse komisjonile teabe esitamist koostalitluse tehniliste kirjelduste kohaldamata jätmise kohta kooskõlas direktiiviga (EL) 2016/797 (ELT L 84, 20.3.2020, lk 20–23), koostalitluse tehnilise kirjelduse või selle osade kohaldamata jätmise taotluse koos toimikuga, mis sisaldab taotluse põhjendust ning alternatiivseid tehnilisi nõudeid, mida on kavas koostalitluse tehnilise kirjelduse asemel kohaldada. Alternatiivseid tehnilisi nõudeid võib rakendada hakata enne Euroopa Komisjoni otsust.

[RT I, 05.07.2023, 7- jõust. 08.07.2023]

(6) Kliimaministeerium edastab aasta jooksul pärast iga koostalitluse tehnilise kirjelduse jõustumist Euroopa Komisjonile nimekirja lõike 3 punktis 1 nimetatud arengujärgus projektidest.

[RT I, 05.07.2023, 7- jõust. 08.07.2023]

§ 4. Riigisiseseid eeskirjad

(1) Riigisiseseid eeskirjad on riigisiseste õigusaktide alusel kehtestatud tehnilised nõuded, mis sisaldavad muid raudteehutuse või tehnilisi nõudeid kui Euroopa Liidu või rahvusvaheliste eeskirjadega on sätestatud. Riigisiseste eeskirjade kohaldamisel tuleb kindlustada, et nii allsüsteemi vastavus olulistele nõuetele kui ka allsüsteemide vastastikune koostoimimine on tagatud.

(2) Riigisiseseid eeskirju võib kehtestada ainult ulatuses, mida kehtivad koostalitluse tehnilised kirjeldused ei reguleeri ja see takistab mõne olulise nõude täitmist või on see vajalik kehtestada kiireloomulise ennetava meetmena, eelkõige raudteega seotud õnnetusjuhtumi tõttu.

(3) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet koostab oluliste nõuete rakendamiseks iga allsüsteemi kohta kasutuses olevate riigiseste eeskirjade nimekirja osas, kus puuduvad kehtivad koostalitluse tehnilise kirjelduse nõuded. Erandit kohaldatakse § 3 lõike 3 alusel või kui koostalitluse tehnilises kirjelduses on sätestatud vastav erand.

(4) Kliimaministerium esitab Euroopa Komisjonile ja Raudteeametile väljatöötatava riigisese eeskirja täisteksti koos põhjendusega selle vajalikkuse kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/796, mis käsitleb Euroopa Liidu Raudteeametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 881/2004 (ELT L 138, 26.5.2016, lk 1–43), artiklis 27 osutatud infosüsteemi kaudu, kui:
[RT I, 05.07.2023, 7- jõust. 08.07.2023]

- 1) võetakse vastu uued riigisisesed eeskirjad;
- 2) riigisiseseid eeskirju muudetakse;
- 3) koostalitluse tehnilist kirjeldust ei kohaldata vastavalt § 3 lõikele 3;
- 4) vähemalt osa riigisestest eeskirjadest on muutunud üleliigseteks ja vajavad kehtetuks tunnistamist pärast uue koostalitluse tehnilise kirjelduse kehtestamist või olemasoleva muutmist.

(5) Riigisese eeskirja jõustumisel esitatakse selle kohta teade lõikes 4 nimetatud infosüsteemi kaudu.

(6) Riigiseste eeskirjade osas järgitakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.05.2016, lk 44–101) artiklis 14 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/798 raudteehutuse kohta (ELT L 138, 26.05.2016, lk 102–149) artiklis 8 sätestatut.

(7) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet tagab, et Eestis kehtivad riigisisesed eeskirjad on kättesaadavad kõigile raudteefrastruktuuriettevõtjatele, raudteevoettevõtjatele ja teistele allsüsteemi kasutusele võtmise taotlejatele ning vajadusel edastab isikutele täiendavaid selgitusi.

§ 5. Allsüsteemide jagunemine

(1) Euroopa Liidu raudteesüsteem jaotatakse struktuuriliseks ja talituslikuks allsüsteemiks.

(2) Veeremiüksus koosneb ühest või mitmest struktuurilisest ja talituslikust allsüsteemist.

(3) Struktuurilise allsüsteemi hulka kuulub:

- 1) raudteefrastruktuur, mis hõlmab rööbasteed, pööranguid, raudteeülesõidukohti, raudteerajatisi, sildasid, tunnelid, raudtee ohutus- ja kaitseseadmeid ning raudteega seotud jaama rajatisi, milleks on jaama sissekäigud, ooteplatvormid, juurdepääsualad, teeninduspunktid, tualetid, infosüsteemid ja puudega ning piiratud liikumisvõimega isikute jaoks ette nähtud juurdepääsuvõimalused kõikidele eespool nimetatud jaama rajatistele;
- 2) raudtee energiavarustus, mis hõlmab elektrisüsteeme, sealhulgas kontaktõhuline ning elektritarbimise mõõte- ja maksustamissüsteemide raudteeäärseid seadmeid;
- 3) raudteeäärne kontrolli ja signaalimise allsüsteem, mis hõlmab raudteeäärseid seadmeid, mis on vajalikud ohutuse tagamiseks ja raudteevõrgustikus liikuvate rongide kontrollimiseks ning juhtimiseks;
- 4) rongisisene kontrolli ja signaalimise allsüsteem, mis hõlmab rongisisesid seadmeid, mis on vajalikud ohutuse tagamiseks ja raudteevõrgustikus liikuvate rongide kontrollimiseks ning juhtimiseks;
- 5) raudteeveerem, mis hõlmab rongi kõikide seadmete juhtimissüsteemi, vooluvõtuseadmeid, veo jõu- ja energiamuundureid, rongisisesid elektritarbimise mõõte- ja maksustamisseadmeid, pidurdussüsteemi, haakeseadmeid, veermikku, pöördvankrit, telgi, vedrustust, uksi, inimene/masin-liideseid, passiivseid või aktiivseid ohutusseadmeid ning reisijate ja rongi personali tervishoiu jaoks vajalikke vahendeid.

(4) Talitusliku allsüsteemi hulka kuulub:

- 1) hooldussüsteem, mis hõlmab hooldusprotseduure, hooldusega seotud asendamist, hooldusseadmeid, hooldustööde logistikakeskusi ja varusid, mis võimaldavad kohustuslike parandustööde ja erinevate hooldustööde tegemist, et tagada üleeuroopalise raudteesüsteemi koostalitlus ja nõutavad parameetrid;
- 2) telemaatilised rakendused, mis hõlmavad reisijateveo seadmeid, seadmeid reisijatele teabe edastamiseks enne reisi ja reisi jooksul, broneerimis- ja maksesüsteeme, seadmeid pagasiveo korraldamiseks ning rongide ja teiste transpordiliikide vahelise ühenduse haldamiseks ning kaubaveo seadmeid, infosüsteeme kauba ja rongide järelevalveks reaalajas, sorteerimis- ja jaotussüsteeme, broneerimis-, makse- ja arvesüsteeme, seadmeid teiste transpordiliikidega ühenduse korraldamiseks ja elektrooniliste saatedokumentide koostamiseks;
- 3) käitamine ja liikluskorraldus, mis hõlmab toiminguid ja seadmeid erinevate struktuuriliste allsüsteemide nagu rongikoosseisu ja vedurijuhtimise, liikluse planeerimise ja liikluskorralduse allsüsteemide järjepideva käitamise tagamiseks normaalsel või halvenenud tingimustel, samuti töötajate kvalifikatsioone, mida võidakse nõuda mis tahes raudteeteenuse osutamisel.

§ 6. Allsüsteemi riskihindamine

Enne allsüsteemi kasutusele võtmist tehtav ohutuse hindamine toimub riskihindamise raames, võttes aluseks komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 402/2013 riskihindamise ühise ohutusmeetodi kohta (ELT L 121, 3.5.2013, lk 8–25) kehtestatud nõuded.

2. peatükk Vastavushindamisasutus

§ 7. Vastavushindamisasutusena tegutsemine

- (1) Vastavushindamisasutusena tegutsevad teavitatud asutus ja määratud asutus.
- (2) Teavitatud asutus, kellest on teavitatud vastavalt toote nõuetele vastavuse seaduse § 34 lõikele 1, viib läbi vastavushindamist üle-euroopaliste koostalitluse tehniliste kirjelduste osas.
- (3) Määratud asutus viib läbi vastavushindamist riigisiseste eeskirjade osas.
- (4) Määratud asutusena võib tegutseda toote nõuetele vastavuse seaduse alusel selleks tegevusloa saanud vastavushindamisasutus või asutus, kellest on liikmesriik teavitanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2016/797 artikli 37 kohaselt.
- (5) Vastavushindamisasutusena tegutsemisele ja nendest teavitamisele kohalduvad lisaks toote nõuetele vastavuse seadusele ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/797 artiklites 27–45 sätestatud nõuded.

§ 8. Vastavushindamisasutuse õigused ja kohustused

- (1) Lisaks toote nõuetele vastavuse seaduses sätestatud on vastavushindamisasutusel käesolevas paragrahvis sätestatud õigused ja kohustused.
- (2) Tootmise kontrollimise eest vastutaval vastavushindamisasutusel peab olema pidev juurdepääs kõigile allsüsteemi tootmisega seotud tööpaikadele, mida asutus peab oma ülesannete täitmisel vajalikuks kontrollida. Vastavushindamisasutus peab taotlejalt saama allsüsteemi vastavushindamiseks vajalikud dokumendid.
- (3) Allsüsteemi rakendamise kontrollimise eest vastutav vastavushindamisasutus teeb regulaarselt auditeid, et kinnitada vastavust asjakohasele koostalitluse tehnilisele kirjeldusele, ja esitab allsüsteemi rakendamise eest vastutavale isikule auditaruande.
- (4) Vastavushindamisasutus võib allsüsteemi tootmisega seotud töökohti ja tootmistsehhe ette teatamata külastada, mille käigus võib ta teha täieliku või osalise auditi ning sel juhul esitab ta allsüsteemi rakendamise eest vastutavale isikule inspekteerimisaruande ja vajadusel auditaruande.
- (5) Vastavushindamisasutusel on õigus kontrollida koostalitlusvõime komponendiga varustatud allsüsteemi, et hinnata koostalitlusvõime tehnilises kirjelduses nõutud ulatuses allsüsteemi kasutuskõlblikkust vastava allsüsteemiga seotud raudtekeskkonnas.
- (6) Vastavushindamisasutus peab oma veebilehel avaldama asjakohast teavet järgmiste dokumentide kohta:
  - 1) esitatud vastavushindamise ja vastavushindamise vaheteatise taotlused;
  - 2) koostalitlusvõime komponentide vastavuse ja kasutuskõlblikkuse hindamise taotlused;
  - 3) väljastatud või tagasilükatud vastavushindamise vaheteatised;
  - 4) väljastatud või tagasilükatud vastavussertifikaadid ja kasutuskõlblikkuse EÜ sertifikaadid.

3. peatükk Nõuded koostalitluse komponendile

§ 9. Koostalitluse komponendi turule laskmine

Koostalitluse komponent lastakse turule ja võetakse kasutusele, kui see võimaldab koostalitluse saavutamist raudteesüsteemis, vastab olulistele nõuetele ja seda kasutatakse ettenähtud kasutuselal ning hooldatakse ja paigaldatakse nõuete kohaselt.

§ 10. Koostalitluse komponendi nõuetele vastavus

- (1) Koostalitluse komponent vastab olulistele nõuetele, kui see täidab asjakohases koostalitluse tehnilises kirjelduses või sellele vastavas üleeuroopalises tehnilises nõudes kehtestatud tingimusi.

(2) EÜ vastavus- või kasutuskõlblikkuse deklaratsiooniga kinnitab tootja, et koostalitluse komponent on läbinud asjakohases koostalitluse tehnilises kirjelduses sätestatud menetlused vastavuse või kasutuskõlblikkuse hindamiseks.

(3) Kui koostalitluse tehniline kirjelduses on ette nähtud, lisatakse EÜ vastavus- või kasutuskõlblikkuse deklaratsioonile:

1) vastavushindamisasutuse antud sertifikaat eraldi asetseva koostalitlusvõime komponendi vastavuse kohta koostalitluse tehnilisele kirjeldusele, millele komponent peab vastama;

2) vastavushindamisasutuse antud sertifikaat koostalitlusvõime komponendi kasutuskõlblikkuse kohta asjakohases raudteekeskonnas seoses funktsionaalsete nõuetega.

(4) Tootja või tema volitatud esindaja lisab EÜ vastavus- või kasutuskõlblikkuse deklaratsioonile kuupäeva ja allkirja.

(5) Pärast asjakohase koostalitluse tehnilise kirjelduse jõustumist võib enne seda kasutusele võetud allsüsteemi varuosana mõeldud koostalitluse komponenti paigaldada allsüsteemile enne koostalitluse tehnilise kirjelduse jõustumist väljastatud dokumentatsiooni alusel.

(6) Kui koostalitluse tehniline kirjeldus näeb ette üleminekuperioodi selliste toodete jaoks, mis on selle koostalitluse tehnilise kirjelduse jõustumisel juba turule lastud, siis tuleb asjakohaste koostalitluse komponentide kasutamisel järgida § 9 nõudeid.

(7) Koostalitluse komponendi vastavuse või kasutuskõlblikkuse hindamise menetlus peab olema kooskõlas komisjoni otsusega 2010/713/EL, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/57/EÜ alusel vastu võetud koostalitluse tehnilistes kirjeldustes kasutatavaid vastavushindamise, kasutuskõlblikkuse hindamise ja EÜ vastavustõendamise menetluse mooduleid.

§ 11. Koostalitluse komponendi EÜ vastavus- ja kasutuskõlblikkuse deklaratsioon

(1) Koostalitluse komponendi EÜ vastavus- või kasutuskõlblikkuse deklaratsiooni koostamiseks kohaldab tootja või tema volitatud esindaja asjakohases koostalitluse tehnilises kirjelduses sätestatud.

(2) Kui asjaomane koostalitluse tehniline kirjeldus seda nõuab, hindab koostalitluse komponendi vastavust või kasutuskõlblikkust vastavushindamisasutus, kellele tootja või tema volitatud esindaja on esitanud taotluse.

(3) Kui koostalitluse komponendile kohaldub lisaks mõni muu õigusakt, sätestatakse EÜ vastavus- või kasutuskõlblikkuse deklaratsioonis, et koostalitluse komponendid vastavad ka kõnealuste muude õigusaktide nõuetele.

(4) Kui tootja ega tema volitatud esindaja ei ole täitnud lõigetes 1 ja 3 sätestatud kohustusi, kehtivad need kohustused mis tahes isiku suhtes, kes laseb koostalitluse komponendi turule. Samad kohustused kehtivad iga isiku suhtes, kes paneb kokku erineva päritoluga koostalitluse komponente või nende osi, või kes toodab koostalitluse komponente oma tarbeks.

(5) Kui Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet leiab, et EÜ vastavus- või kasutuskõlblikkuse deklaratsioon on koostatud valesi, ei luba ta koostalitluse komponenti turule ja nõuab, et tootja või tema volitatud esindaja viiks deklaratsiooni või koostalitluse komponendi nõuetega vastavuse.

(6) Koostalitluse komponentide EÜ vastavus- ja kasutuskõlblikkuse deklaratsioonide vormid ja deklaratsioonidele lisatavate dokumentide loetelu on kehtestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2019/250, milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/797 kohast raudtee koostalitluse komponentide ja allsüsteemide EÜ deklaratsioonide ja sertifikaatide näidismuud, lubatud veeremiüksuse tüübile vastavuse deklaratsiooni näidist ja allsüsteemi EÜ vastavustõendamise menetlust ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EL) nr 201/2011 (ELT L 42, 13.2.2019, lk 9–24).

4. peatükk

Nõuded allsüsteemile

§ 12. Allsüsteemi vastavus koostalitluse tehnilisele kirjeldusele ja riigisisestele eeskirjadele

(1) Olulistele nõuetele vastavateks loetakse selliseid raudteesüsteemi moodustavaid struktuurilisi allsüsteeme, mis on hõlmatud kas EÜ vastavusdeklaratsiooni, riigisiseste eeskirjade alusel antud vastavusdeklaratsiooni või mõlemaga.

(2) Riigisiseseid eeskirju oluliste nõuete täitmiseks ja vajadusel vastuvõetavaid viise riigisiseste eeskirjade täitmiseks kohaldatakse:

- 1) paragrahvi 4 lõikes 2 sätestatud juhul, sealhulgas juhul kui koostalitluse tehnilise kirjelduse avatud punktid ei hõlma teatavaid olulistele nõuetele vastavaid aspekte;
- 2) kui vastavalt § 3 lõikele 4 on teatatud ühe või mitme koostalitluse tehnilise kirjelduse või nende osade kohaldamata jätmisest;
- 3) kui erijuhtumi tõttu tuleb kohaldada asjakohase koostalitluse tehnilise kirjeldusega hõlmamata tehnilisi eeskirju;
- 4) kui tegemist on riigisest eeskirjadega, mida kasutatakse olemasolevate raudteesüsteemide kirjeldamiseks eesmärgiga hinnata veeremiüksuse tehnilist ühilduvust asjaomase raudteevõrgustikuga;
- 5) kui tegemist on koostalitluse tehnilise kirjeldusega hõlmamata raudteevõrgustike ja veeremiüksustega.

§ 13. Allsüsteemi vastavushindamise põhimõtted

(1) Allsüsteemi turule laskmiseks ja kasutusele võtmiseks vajaliku EÜ vastavusdeklaratsiooni koostamiseks kaasab taotleja vastavushindamisasutuse, kes annab vastavussertifikaadi.

(2) Asjaomase allsüsteemi EÜ vastavushindamise eest vastutava vastavushindamisasutuse ülesanne algab projekteerimisetapil ja hõlmab kogu tootmisperioodi kuni kinnitamiseni enne allsüsteemi turule laskmist või kasutuselevõttu.

(3) Kooskõlas asjaomase koostalitluse tehnilise kirjeldusega hindab vastavushindamisasutus ka kõnealuse allsüsteemi liideste vastavust süsteemi suhtes, millesse see lisatakse.

(4) Kui asjakohane koostalitluse tehniline kirjeldus lubab, võib vastavushindamisasutus anda vastavussertifikaate ühe või mitme allsüsteemi või nende allsüsteemide teatavate osade kohta.

- (5) Vastavushindamise käigus kontrollitakse allsüsteemi või allsüsteemi teatud osasid igas järgmises etapis:
- 1) üldine projekteerimine;
  - 2) tootmine, mis hõlmab ehitamist, komponentide valmistamist, kokkupanemist ja üldist seadistamist;
  - 3) lõplik katsetamine.

(6) Vastavushindamise menetlusega seotud toimikud ja kirjavahetus peavad olema eesti keeles, kui taotleja tegevuskohaks on registreeritud Eesti, või Euroopa Liidu ametlikus keeles, mille taotleja on heaks kiitnud.

§ 14. Vastavussertifikaadi andmine

(1) Vastavussertifikaadi andmisel vastavushindamisasutus kontrollib ja kinnitab, et allsüsteem vastab asjakohasele koostalitluse tehnilisele kirjeldusele ja kohalduvale riigisesele eeskirjale, kuid see ei piira taotleja kohustusi täita muudest kohaldatavatest õigusaktidest tulenevaid nõudeid.

(2) Vastavushindamisasutus hindab allsüsteemi projekteerimist, tootmist ja lõplikku katsetamist ning koostab vastavussertifikaadi, milles viidatakse koostalitluse tehnilisele kirjeldusele või riigisesele eeskirjale, millele vastavust on hinnatud.

(3) Kui allsüsteemi vastavust kõigile asjakohastele koostalitluse tehnilistele kirjeldustele ei ole hinnatud erandi, koostalitluse tehnilises kirjelduses sätestatud üleminekuaja või erijuhtumi, ümberehitamise või uuendamise puhul koostalitluse tehnilise kirjelduse osalise rakendamise korral, esitatakse vastavussertifikaadis täpsed viited nendele koostalitluse tehnilistele kirjeldustele või nendele osadele, millele vastavust ei ole vastavushindamise käigus kontrollitud.

(4) Kui on väljastatud vastavushindamise vaheteatis, võtab allsüsteemi vastavushindaja neid arvesse ning enne vastavussertifikaadi andmist kontrollib:

- 1) kas vastavushindamise vaheteatis hõlmab koostalitluse tehnilise kirjelduse asjakohaseid nõudeid;
- 2) kõiki vastavustõendamise vaheteatisega hõlmamata aspekte ja
- 3) allsüsteemi kui terviku lõplikku katsetamist.

(5) Kui muudetakse vastavussertifikaadiga hõlmatud allsüsteemi, viib vastavushindamisasutus läbi üksnes need kontrollid ja katsetused, mis on muudatustega seotud ja nende puhul vajalikud.

(6) Vastavushindamisasutus, kes osaleb allsüsteemi vastavushindamises, koostab § 17 kohased tehnilised dokumendid osas, mis hõlmavad tema tegevuse ulatust.

(7) Veeremiüksust moodustavate allsüsteemidega seotud riigisest eeskirjade olemasolu korral jagab vastavushindamisasutus sertifikaadi kahte ossa, millest üks osa hõlmab viiteid nendele riigisestele eeskirjadele, mis on rangelt seotud üksnes veeremiüksuse ja asjakohase raudteevõrgustiku vahelise tehnilise koostalitlusvõimega, ning teine osa hõlmab kõiki ülejäänud riigisest eeskirju.

§ 15. Vastavushindamise vaheteatis

(1) Taotleja taotlusel võib vastavushindamine hõlmata allsüsteemi teatud osasid või see võib piirduda vastavushindamise menetluse teatud etappidega.

(2) Lõikes 1 nimetatud juhul võib vastavushindamise tulemused dokumenteerida vastavushindamisasutuse antud vastavushindamise vaheteatises, milles peab sisalduma viide koostalitluse tehnilisele kirjeldusele, millele vastavust on hinnatud.

(3) Taotleja võib taotleda vastavushindamise vaheteatise kasutamist iga osa kohta, milleks ta on allsüsteemi jaganud. Iga osa kontrollitakse igas § 13 lõikes 5 nimetatud etapis.

(4) Taotleja võib taotleda vastavushindamise vaheteatise kasutamist kogu allsüsteemi või tema poolt jagatud osa kohta ka ainult projekteerimisetapis, mis hõlmab ka tüübikatsetusi, ja tootmisetapi puhul.

§ 16. Allsüsteemi EÜ vastavusdeklaratsioon

(1) Allsüsteemi EÜ vastavusdeklaratsiooniga kinnitab taotleja, et allsüsteem on läbinud asjakohase vastavushindamise menetluse ning vastab asjakohase Euroopa Liidu õigusakti nõuetele ja asjakohastele riigisisestele eeskirjadele.

(2) EÜ vastavusdeklaratsiooni ja sellele lisatud dokumendid peab koostaja dateerima ning allkirjastama.

(3) EÜ vastavusdeklaratsiooni juurde kuulub allsüsteemi kõiki parameetreid käsitlev § 17 kohane tehniline dokumentatsioon, mille koostamise eest vastutab taotleja.

(4) Allsüsteemi sellise uuendamise või ümberehitamise korral, mis toob kaasa § 17 kohase tehnilise dokumentatsiooni muutmise ja mõjutab juba teostatud vastavushindamiste kehtivust, hindab taotleja vajadust uue EÜ vastavusdeklaratsiooni järele.

(5) Taotleja peab säilitama EÜ vastavusdeklaratsiooniga kaasneva tehnilise dokumentatsiooni koopiaid kogu allsüsteemi kasutusaja jooksul ja saatma need igale liikmesriigi asutusele, kes vastavat soovi avaldab.

§ 17. Tehniline dokumentatsioon

Allsüsteemi tehniline dokumentatsioon peab sisaldama:

1) selle allsüsteemi projekteerimisega seotud tehnilised andmed, sealhulgas üldised ja detailsed ehitamisega kooskõlas olevad joonised, elektri- ja hüdraulikaskeemid, juhtimisahela skeemid, andmetöötlus- ja automaatikasüsteemide kirjelduse;

2) allsüsteemi liidetud koostalitluse komponentide nimekirja, mille tehnilised nõuded on raudteesüsteemi koostalitlusvõime saavutamise eesmärgil kehtestatud koostalitluse tehnilistes kirjeldustes või Euroopa standarditega või riigisiseste eeskirjadega;

3) üleeuroopalistele nõuetele vastavate allsüsteemi liidetud koostalitluse komponentide EÜ vastavusdeklaratsioonide või EÜ kasutussobivuse deklaratsioonide koopiaid, millele vajadusel lisatakse katsetuste ja hindamiste protokollide koopiaid;

4) olemasolu korral vastavushindamise vaheteatist koos selle juurde kuuluvate dokumentidega ja vastavushindamisasutuse poolt vaheteatisele tehtud kehtivuskontrolli tulemustega;

5) vastavushindamise eest vastutava vastavushindamisasutuse allkirjastatud vastavussertifikaati koos vastavate märkustega allsüsteemi vastavuse kohta koostalitluse tehniliste kirjelduste või riigisisestele eeskirjadele, ülevaatega allsüsteemile kehtivatest piirangutest ning vastavushindamise käigus tehtud inspekteerimis- ja auditeerimisaruannetega;

6) muud asjakohased EÜ vastavussertifikaadid;

7) hindamisasutuse aruanne riskihindamise ühiste ohutusmeetodite kohta, kui komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 402/2013 alusel on nõutav allsüsteemi ohutu integreerimise kontrollimine;

8) kõiki kasutustingimusi ja piiranguid;

9) juhendeid käitamise, remondi, pideva või korralise jälgimise, seadistamise ja hoolduse kohta.

5. peatükk Rakendussätted

§ 18. Juhendi koostamine

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet koostab ja hoiab ajakohasena juhendi, kus kirjeldatakse, millised on nõuded allsüsteemi kasutuselevõtmisele, millised dokumendid tuleb esitada kasutuselevõtmise loa taotluse ning allsüsteemi uuendamise või ümberehitamise projekti juurde. Taotluse juhend, milles kirjeldatakse ja selgitatakse kasutuselevõtuloo suhtes kohaldatavaid nõudeid ja loetletakse nõutavad dokumendid, tehakse taotlejatele tasuta kättesaadavaks. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet teeb selle ülesande täitmiseks Raudteeametiga koostööd.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.05.2016, lk 44–101)

